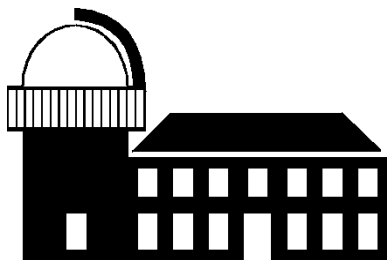

JAARVERSLAG

2010

Zeeweg 96
Tel.: 050 39 05 66

Volkssterrenwacht
Beisbroek vzw

8200 Brugge
e-mail: info@beisbroek.be

Inhoud

1. Voorwoord.....	3
2. Organisatie van de vzw Volkssterrenwacht Beisbroek	7
3. Educatieve, wetenschappelijke en pedagogische activiteiten.....	9
3.1. Bezoeken.....	9
3.2. Cursussen.....	11
3.3. Getuigschriften.....	14
3.4. Planetarium.....	16
3.5. Telescopen en waarnemingen.....	17
3.6. Projecten	21
3.7. Jeugdwerkgroep JVS-Vigilia.....	22
3.8. Opendeurdagen	23
3.9. Publicaties	26
3.10. Documentatiecentrum	27
3.11. Website.....	28
3.12. Kadervorming.....	29
4. Secretariaat, administratie en logistiek	32
4.1. Secretariaat en administratie	32
4.2. Logistiek	32
5. Public relations en samenwerking	33
5.1. Pers	33
5.2. Externe manifestaties en contacten.....	34
5.3. Samenwerking met andere instanties	35

Dit project is een actie die wordt ondersteund binnen het actieplan Wetenschapsinformatie en Innovatie. Dit actieplan is een initiatief van de Vlaamse minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel.

1.

Voorwoord

Op zaterdag 13 maart 2010 werd naar aanleiding van de 25ste verjaardag van de opening van Volkssterrenwacht Beisbroek een academische zitting georganiseerd. Deze vond plaats in de fraaie gotische zaal van het stadhuis te Brugge. Na een officiële verwelkoming van de talrijke aanwezigen door onze voorzitter, kwam eerst schepen Bernard De Cuyper aan het woord. Hij schetste een overzicht van de belangrijkste verwezenlijkingen gedurende de afgelopen kwart eeuw en beklemtoonde het belang om op het grondgebied van Brugge een degelijke en verzorgde volkssterrenwacht te bezitten.

Vervolgens werd onderstaande geschiedenisschets door de voorzitter gedeclameerd:

“De aftrap voor volkssterrenwacht Beisbroek werd gegeven in het jaar waarin de internationale sterrenkundige wereld volop de Poolse Kanunnik astronoom Nicolaus Copernicus vierde. We spreken hier over het oliecrisisjaar 1973. In dit kommerrijke jaar besliste het toenmalige Brugse stadsbestuur om het statige landhuis in het bosrijke domein Beisbroek te kopen van de familie de Busschere. Met deze weldoordachte daad startte in Brugge dan ook een tweede kosmologische Big Bang. Na een heroïsche strijd van enkele actieve sterrenliefhebbers – die zich toen nog groepeerden in enkele gure vertrekken te Sint-Michiels – kon uiteindelijk bekomen worden dat naast het geplande natuurcentrum in het kasteel Beisbroek ook plaats voorzien werd om een heuse volkssterrenwacht in te richten. In die tijd beschikten West- en Oost-Vlaanderen immers nog niet over een uitgebouwde publiekssterrenwacht. Mede dankzij de inspanningen van wijlen Armand Pien en de toenmalige voorzitter van de Vereniging Voor Sterrenkunde die woonachtig was te Brugge, namelijk wijlen Harry De Meyer, kon het stadsbestuur worden overtuigd van het grote educatieve nut van een volkssterrenwacht. Er werd geopteerd om een vzw op te richten die moest instaan voor de werking. Deze vereniging zou worden beheerd door zowel vrijwilligers als enkele mensen van de Brugse groendienst. En zo geschiedde dat op 20 oktober 1984 de vzw Volkssterrenwacht Beisbroek officieel werd opgericht. Van de toenmalige bestuursraadsleden zijn enkel nog onze vroegere ondervoorzitter Jacques Depaepe, secretaris Frank Tamsin en erevoorzitter Herman Ghoot actief betrokken bij de werking van de volkssterrenwacht. Het is mede dankzij de vele inspanningen van hen dat onze volkssterrenwacht een succesverhaal geworden is en vandaag de dag een begrip geworden is in de Brugse omgeving.

Maar met een vzw alleen had men natuurlijk nog geen aantrekkelijke volkssterrenwacht. Gedurende de voorbereidende jaren was gelukkig het ambitieuze plan opgevat om zowel een flink uitgerust telescopenpark te installeren alsook de bezoekers een planetariumshow aan te bieden. Hiervoor werden de nodige stappen ondernomen en budgetten gevonden. Een opvallende brandtrap/waarnemingstoren verrees naast het landhuis met bovenop een blinkende Oost-Duitse handgemaakte waarnemingskoepel, een batterij telescopen van de gekende optische firma Lichtenknecker werd vakkundig

opgesteld en last but not least werd een staaltje van uitgekiende binnenhuisarchitectuur naar voren geschoven om een halve plaasteren bol passend in het landhuis te krijgen. We mogen trouwens niet vergeten dat de beslissing om een eigen planetarium te installeren te Brugge een gedurfde onderneming was, aangezien begin de jaren tachtig van de vorige eeuw België slechts twee plaatsen kende waar een dergelijk instrumentarium voor handen was.

Het was trouwens dit bijzondere Amerikaanse toestel dat in de beginjaren van de sterrenwacht voor de nodig kopzorgen zorgde. Toen alles klaar was voor de officiële opening van de volkssterrenwacht, eind maart 2010 dus precies 25 jaar geleden, bleek de levering van de projector niet alleen uitgesteld te zijn maar bleek het toestel eenmaal ter plaatse ook een ondoorgrondelijke hoeveelheid elektromechanische geheimen te bezitten. Gelukkig kon twee jaar later alsnog gestart worden met het vertonen van shows en hebben talrijke bezoekers onder de beroemde introtonen van “Also sprach Zarathustra” kennis kunnen maken met de basisbegrippen van de hemelmechanica en de toen alom geprezen dia’s.

Hoewel de meesten hier aanwezig pas later de volkssterrenwacht hebben leren kennen en over deze dappere pionierstijden slechts uit monde van Herman, Jacques of – genuanceerder van onze secretaris – op de hoogte zijn gebracht, is het opvallend dat de basiswerking die in 1985 werd opgestart nu nog steeds van toepassing is. Naast het informeren van het grote publiek over onze wondere kosmos door middel van vaste openingsuren, kijkavonden en cursussen, is het van meet af aan ook altijd de bedoeling geweest om voor de wat gevorderde amateurastronomen – zeg maar de freaks – een onderdak te bieden. Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat in de loop der jaren we heel wat gedreven personen hebben mogen verwelkomen die elk hun eigen expertise hebben gedeeld met de andere leden. Ook werd onmiddellijk de jeugd

betrokken bij de werking van volkssterrenwacht Beisbroek. Het was immers de jeugdwerking Vigilia die gedurende vele jaren instond voor de vrijdagavondpermanenties en er voor gezorgd heeft dat verschillende personen hier aanwezig hun eerste stappen in de sterrenkunde hebben kunnen zetten.

Van bij de oprichting van onze volkssterrenwacht vormen evenwel onze actieve medewerkers de ruggengraat van onze vzw. Dankzij jullie onbaatzuchtige inzet en bruisend enthousiasme kunnen wij immers nu trots 25 kaarsjes uitblazen en kan Volkssterrenwacht Beisbroek blijven groeien en bloeien. Gedurende ons bestaan hebben wij vele medewerkers mogen verwelkomen, die soms door verhuis, hogere studie, werk of leeftijd niet blijvend actief konden zijn. Dit neemt niet weg dat onze vereniging momenteel blijvend beroep kan doen op een vaste kern van actieve medewerkers om groepen rond te leiden, de sterrenwacht open te houden tijdens de vaste uren en schoolvakanties en opendeur- en sterrenkijkdagen mogelijk te maken. Aan alle vroegere en huidige actieve medewerkers, van harte dank voor jullie onverdroten inzet. Hieraan gekoppeld wens ik in naam van ons bestuur, ook alle partners van onze medewerkers te bedanken om de talrijke avonden, uren of zondagnamiddagen die zij alleen moesten doorbrengen. Bedenk evenwel dat dit voor de goede zaak van de popularisering van de sterrenkunde was.

Halfweg de jaren negentig van de vorige eeuw werd er gestart met verwoede pogingen om een graantje mee te pikken van de steeds verdere federalisering van ons Belgenland. Om onze subsidiering op te krikken, werden nieuwe kanalen opgezocht richting Vlaamse overheid en werd steeds meer overleg gepleegd met de collega's van de andere Vlaamse volkssterrenwachten. Uiteindelijk mondde dit uit tot het kunnen in dienst nemen van Eddy, onze educatieve en all-round medewerker in het jaar waarop onze hemel gesierd werd met de ravissante verschijning van de komeet Hale-Bopp. En dit was 1997. Dankzij Eddy's onderwijzende kwaliteiten en zijn blijkbaar aangeboren planetariumkunde, kon de dienstverlening naar groepen en scholen gevoelig worden verbeterd. Het is heden ten dage bijna niet meer voor te stellen dat onze volkssterrenwacht zonder Eddy kon werken. We mogen dan ook van geluk spreken dat onze vzw al dertien jaar lang beroep kan doen op Eddy's expertise en geduld. Vanwege het bestuur, onze leden en actieve medewerkers: hartelijk dank hiervoor.

Na de kaap van het millennium genomen te hebben, stond in het jaar 2002 de stad Brugge als culturele hoofdstad van Europa volop in de schijnwerpers. Het was dan ook van het toenmalige bestuur een prima zet om de warmlopende Brugse politici erop te wijzen dat onze Amerikaanse Viewlex-projector nu echt wel aan vervanging toe was. Iedereen die toen betrokken was bij de sterrenwacht herinnert zich nog stevast de blijdschap toen het zware financiële plaatje kon worden gerond en de nieuwsgierige spanning die opdook toen het gloednieuwe lichtblauwe Zeiss planetarium werd geïnstalleerd. De paasvakantie van 2002 was dan ook één van de gedenkwaardigste hoogtepunten in onze 25 jarige geschiedenis.

Na het topjaar 2002 had het bestuur dan ook de smaak goed te pakken gekregen en overspoelde een gestage vernieuwingsgolf domein Beisbroek. Naast het planetarium en de multimediale tentoonstellingsruimte volgde al snel de opening van een kunstzinnig planetenpad in het park rondom het kasteel en werd de altijd wat gecontesteerde oude Lichtenkeckermontering vervangen door een computergestuurde soortgenoot. De leszaal werd opgefrist en de alom gekende massieve secretariaatsdesk werd ge-

ruild voor een hedendaags model. Eén probleem bleef echter behouden, namelijk de fysisch beperkte ruimte van de tweede verdieping van kasteel Beisbroek. Alle uitdijning van onze kosmos niet te na gesproken, bleek extra werkruimte een must om onze activiteiten verder te kunnen ontplooiën. Met de aankoop van het Koetsenhuis in de zomer van 2006, werd ook deze kaap genomen en beschikken wij momenteel over twee volwaardige leszalen, een overzichtelijk bibliotheekarchief en een eindeloze stapelzolder. Maar nog was onze vernieuwingshonger niet gestild. Met het snel naderen van het einde van de decennialange diacultuur, moest dringend worden uitgekeken naar nieuwe technologieën om passend beeldmateriaal te tonen op onze planetarium-koepel. Na een periode van intens lobbywerk en diverse werkbezoeken pakte Volkssterrenwacht Beisbroek eind 2008 uit met een ware primeur in België: een high-definition-all-sky-videosysteem. Samen met onze optomechanische projector levert dit overrompelend staaltje beeldtechnologie een zeer dynamische planetariumshow op en kunnen onze bezoekers getuige zijn van een hedendaagse sterrenvertoning, zoals internationaal te zien is in de grote planetaria. Het was dan ook een bijzonder fijne constatering dat tijdens het internationaal jaar van de astronomie onze bezoekersaantallen de tweede beste ooit waren!

U kan met mij constateren dat in de loop van 25 jaar er heel wat gebeurd is rondom onze vzw. Ik heb het dan nog niet gehad over de talrijke didactische uitstappen in binnen- en buitenland, het uitgebreide aanbod van cursussen en de vele interessante astronomische lezingen tijdens onze algemene ledenvergaderingen. Het is dan ook mijn vurigste wens als voorzitter dat onze volkssterrenwacht een blijvende aantrekkingspool mag vormen voor jong en oud die zich aangetrokken voelen om de vele wonderen van onze kosmos te doorgronden.”

Na dit uitvoerig historisch overzicht kwam als derde spreker onze eregast Frank De-boosere aan het woord. Frank feliciteerde de Brugse volkssterrenwacht en moedigde de aanwezigen aan om blijvend verbaasd te zijn over alles wat zich rondom ons afspeelt. Om het vormelijke gedeelte gepast af te ronden, werden erevoorzitter Herman

Ghyoot en secretaris Frank Tamsin extra in de bloemetjes gezet voor hun 25 jarige inzet.

Tot slot werden alle genodigden en aanwezigen uitgenodigd om het glas te heffen op een smakvolle receptie in de salons van de burgemeester en schepenen.

Jan Vandenbruaene,
voorzitter,
26 januari 2011.

2. Organisatie van de vzw Volkssterrenwacht Beisbroek

De vzw Volkssterrenwacht Beisbroek werd opgericht op 20 oktober 1984. De werking van de vereniging werd vastgelegd in de statuten, verschenen in bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 12 december 1985. In 2004 werden de statuten van de vereniging in overeenstemming gebracht met de nieuwe wet op de vzw's. De aangepaste statuten verschenen in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad van 21 december 2004.

De activiteiten van Volkssterrenwacht Beisbroek vzw worden ondersteund binnen het actieplan Wetenschapsinformatie en Innovatie. Dit actieplan is een initiatief van de Vlaamse minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel. Dit gebeurt middels een overeenkomst voor de inschakeling van de expertise van de volkssterrenwachten in het actieplan wetenschapsinformatie en innovatie; deze overeenkomst is in 2007 hernieuwd en loopt tot eind 2011.

De vereniging is eveneens erkend door de Bestendige Deputatie van de provincie West-Vlaanderen en door het Stadsbestuur van Brugge.

Bij erkenningsbesluit van 6 juni 2007 is Volkssterrenwacht Beisbroek vzw door Toerisme Vlaanderen erkend als vereniging van toeristisch belang.

De juridische, financiële, administratieve en bestuurlijke belangen van de vereniging worden behartigd door de raad van bestuur. Eind 2010 bestond die raad uit volgende personen:

voorzitter:	Jan Vandenbruaene
erevoorzitter:	Herman Ghyoot
ondervoorzitter:	Hendrik Vandenbruaene
secretaris:	Frank Tamsin
penningmeester:	Bart Vandenbussche
leden:	Franky Blanckaert
	Bernard De Cuyper (ambtshalve)
	Filip Questier
	Robin Segaert

Het dagelijks bestuur is in handen van de voorzitter, de ondervoorzitter, de secretaris, de penningmeester en de erevoorzitter.

Zowel de leden van de raad van bestuur, het dagelijks bestuur, als alle overige vrijwillige medewerkers verrichten hun respectieve taken ten dienste van de gemeenschap volledig onbezoldigd.

In 2010 kwam de raad van bestuur bijeen op 27 februari, 12 juni en 17 oktober.

De algemene vergadering bestaat uit alle leden van de vzw. Statutair zijn de leden van de vzw, hetzij effectief, hetzij toegetroden lid. Alleen de effectieve leden hebben stemrecht in de algemene vergadering. Naast alle leden van de raad van bestuur, waren eind 2010 ook nog volgende personen effectief lid:

Lodewijk Boute, Mia Callens, Piet Cools, Jan Deklerck, Jacques Depaepe, Wilfried De Vriese, Claude Doom, Ivette Eeckloo, Emmanuel Fabel, Marcel Geuens, Thomas Goethals, Jean-Paul Hermans, Alain Houvenaeghel, Youri Huyghe, Eddy Pirotte, Laurens Ramandt, Sonja Rolly, Sebastian Serruys, Karin Van Daele, Alexander Vandenbohede, Joseph Wouters.

De algemene vergadering kwam in 2010 bijeen op 27 februari en op 23 oktober. Naar aanleiding van de algemene vergaderingen waren er voordrachten over "Veranderlijke sterren: wat, hoe en waarom?" (Hubert Hautecler) en over "Belgen op gesimuleerde Marsmissie" (Nicky De Munster).

Verder heeft Volkssterrenwacht Beisbroek vzw een voltijdse vaste medewerker in dienst. Daartoe is een arbeidsovereenkomst afgesloten met Eddy Pirotte. Bovendien was Mia Callens gedurende de maanden oktober en november in dienst als halftijdse medewerkster.

3. Educatieve, wetenschappelijke en pedagogische activiteiten

3.1. *Bezoeken*

We onderscheiden enerzijds individuele bezoekers die tijdens onze vaste openingsuren langskomen en anderzijds groepsbezoeken die vooraf aangevraagd zijn.

De vaste voorstellingen gingen door op volgende tijdstippen:

- op zondagnamiddag om 15.00 h en om 16.30 h;
- op woensdagnamiddag om 15.00 h (Nederlandstalig) en om 16.30 h (andersstalig: Frans, Engels of Duits);
- op vrijdagavond om 20.30 h;
- gedurende alle schoolvakanties zijn we bijkomend toegankelijk op maandag, dinsdag en donderdag, telkens om 15.00 h.

Elke vaste voorstelling wordt gevolgd door telescoopwaarnemingen (als de weersomstandigheden dit toelaten) en een vrije rondgang in de tentoonstelling. Telkens is de sterrenwacht toegankelijk een half uur vóór het begin van de voorstelling.

In 2010 werden 184 vaste voorstellingen gegeven, met in totaal 1581 bezoekers. Dat is minder dan het jaar ervoor. De installatie (eind 2008) van de nieuwe full-dome video-projectoren had in 2009 als gevolg dat we toen een piek bereikten (2204 individuele bezoekers in 224 vaste voorstellingen) die we in 2010 niet meer haalden. Toch was het een druk jaar dat van onze medewerkers opnieuw een hele inspanning vroeg. Voor die vaste voorstellingen werd, behalve op onze vaste educatieve medewerker Eddy Pirotte, vooral beroep gedaan op volgende vrijwilligers: Franky Blanckaert (13 keer), Mia Callens (24), Ivette Debruyckere (12), Wilfried De Vriese (14), Ivette Eeckloo (37), Marcel Geuens (41), Herman Ghoot (14), Jean-Paul Hermans (9), Alain Houvenaeghel (10), Sybille Kervyn (6), Filip Questier (17), Sonja Rolly (11), Robin Segart (14), Frank Tamsin (6), Dirk Vandierendonck (12), Dirk Van Daele (5), Karin Van Daele (32) en Jozef Wouters (6).

Een groep vanaf minimum 15 personen kan op een willekeurig tijdstip een bezoek brengen. Meestal beginnen we ook hier met een planetariumvoorstelling, gevolgd door een manuele demonstratie, onder andere van de sterrenhemel van de dag zelf. Daarna volgt een waarnemingssessie met de telescopen en een rondleiding in de tentoonstelling. Over het jaar heen ontving Eddy Pirotte 103 groepen. In oktober en november werd hij daarin halftijds bijgestaan door Mia Callens die, over heel het jaar gerekend, 63 groepen voor haar rekening nam. Andere medewerkers die frequent voor groepsbegeleiding instonden, waren: Ivette Eeckloo (17 keer), Marcel Geuens (21), Herman Ghoot (25), Sonja Rolly (5), Robin Segart (8) en Karin Van Daele (26). Ook hier aan die actieve medewerkers: dank u.

Een onderverdeling van de groepen volgens categorie leert ons het volgende. Uit het

basis- en kleuteronderwijs kwamen 61 groepen, 96 groepen uit het secundair en hoger onderwijs, 21 familie- of vriendengroepen, 93 socio-culturele verenigingen en 7 jeugd- of sportverenigingen.

Onderstaande tabel geeft het verloop van de bezoeken per maand:

maand	Totaal aantal	aantal indi- dueel	aantal vaste voor- stellingen	aantal in groep	aantal groepen
januari	467	42	8	425	20
februari	303	107	16	196	9
maart	584	119	17	465	24
april	787	194	19	593	26
mei	651	51	11	600	30
juni	329	24	7	305	15
juli	313	207	25	106	5
augustus	666	428	35	238	11
september	573	142	16	431	25
oktober	1377	52	9	1325	73
november	940	134	10	806	43
december	134	81	11	53	3
totaal	7124	1581	184	5543	274

Het totale aantal bezoekers overtreft deze aantallen ruimschoots. De cijfers houden immers geen rekening met niet-betalende bezoekers (bijvoorbeeld via vrijkaartenacties of tijdens opendeurdagen) of met begeleidende leerkrachten. Ook het grote aantal personen dat het planetenpad met belangstelling heeft afgewandeld, valt eigenlijk niet te schatten.

Naast de permanente openingsuren en de groepsbezoeken waren wij ook ter beschikking op verschillende andere dagen, waarover verder in dit jaarverslag meer details te vinden zijn.

3.2. *Cursussen*

Door het ontvangen van individuele en groepsbezoeken, verschaffen we aan geïnteresseerden een eerste introductie in de sterrenkunde. Er bestaat bij een deel van het publiek echter ook de behoefte aan diepgaandere informatie. Om hieraan tegemoet te komen, worden er cursussen ingericht, veelal onbaatzuchtig geleid door bevoegde mensen uit onze eigen vereniging.

Het gevarieerde aanbod reflecteert de diverse, specifieke belangstellingspunten van het publiek, alsook de verschillende niveaus van diepgang waaraan behoefte is. De cursussen zijn opgevat als permanente vorming eerder dan als onderwijs in de traditionele zin van het woord.

Het aantal cursisten kent de jongste jaren een behoorlijke toename. Deze stijging is toe te schrijven aan de extra promotiecampagnes die vooral in september werden gevoerd: een aantal medewerkers verspreidde toen tienduizenden folders in West-Vlaanderen, en dat heeft blijkbaar zijn effect niet gemist!

Inleidende cursus Sterrenkunde

Deze beschrijvende cursus (die geen specifieke voorkennis vereist) biedt een eerste kennismaking met de sterrenkunde. Er wordt duidelijk gemaakt hoe astronomische waarnemingen geleid hebben tot ons huidig beeld van de opbouw van het heelal.

Vertrekend bij de Aarde, wordt het zonnestelsel (met de Zon, planeten, kometen, ...) verkend. Hierbij komt ook een stukje klassieke sterrenkunde aan bod (de bewegingen aan de hemelkoepel van Zon, planeten en sterren). In de tweede helft van de cursus verlaten we het zonnestelsel en beschrijven we het leven van een ster. We gaan na hoe sterrenstelsels zijn opgebouwd. Ten slotte worden de verste objecten in het heelal besproken en bespreken we de evolutie van het heelal.

De lessen van deze cursus worden gegeven door Eddy Pirotte, Hendrik Vandenbruaene en Jan Vandenbruaene. In 2009-2010 eindigde deze cursus op 20/01/2010. De editie 2010-2011 van deze cursus loopt op woensdagavonden tussen 13/10/2010 en 02/02/2011.

Waarnemen voor beginners

In vier sessies verdeeld over evenveel seizoenen worden met behulp van een draaibare sterrenkaart, het planetarium en eventueel een verrekijker of telescoop, de sterrenhemel en de plaats van de sterrenbeelden uitgelegd.

Begrippen als ecliptica, hemelevenaar en het zenit worden uit de doeken gedaan. Reeds na één les is men in staat om de Poolster terug te vinden samen met tal van circumpolaire sterrenbeelden. Na het doorlopen van alle zittingen kent men de meest noordelijke sterrenbeelden en zal men verscheidene hemelobjecten kunnen aanwijzen zoals de Orionnevel, de kapstok en het zevengesternte. Uiteraard worden bij ongunstige weersomstandigheden de sessies in het planetarium afgewerkt.

Franky Blanckaert verzorgt de zittingen van deze cursus. De editie 2009-2010 liep tot 16/04/2010. De editie 2010-2011 van deze cursus loopt op vrijdagavonden tussen

12/11/2010 en 04/03/2011.

Jeugdcursus Sterrenkunde en Ruimtevaart

In zestien lessen maken jongeren van 12 tot 16 jaar kennis met de boeiende wereld van de sterrenkunde en de ruimtevaart. Hoe werkt een raket en hoe bouw ik er zelf één? Zijn ijsdwergen eetbaar? Wanneer zal men leven vinden op Mars? Waar loopt de Melkweg? Star Wars: sprookjes of echte toekomst? Wie is 's nachts ook bang van zwarte gaten? Het antwoord op deze en veel meer vragen krijgen jongeren in deze cursus. Met behulp van foto's, schema's, modellen en videomateriaal geven we duidelijke uitleg en maken we hen wegwijs in het heelal.

De Jeugdcursus Sterrenkunde en Ruimtevaart wordt geleid door Filip Questier en Robin Segaert. In 2009-2010 eindigde de jeugdcursus op 07/05/2010. De uitgave 2010-2011 van deze cursus loopt op vrijdagavond van 08/10/2010 tot 06/05/2011.

Actuele onderwerpen uit de sterrenkunde

In acht zittingen worden actuele onderwerpen uit de sterrenkunde behandeld. Onder andere volgende thema's kwamen aan bod: circumstellaire schijven rond post-AGB-sterren, de Large Hadron Collider, hemelse snaarmuziek, planeetdetectie met CoRoT, het bepalen van de afstand en de leeftijd van een bolvormige sterrenhoop, de spiraalarmen van ons Melkwegstelsel, Proba 2, kleine objecten in ons zonnestelsel, de Atacama Large Millimeter Array.

Deze cursus eindigde in 2009-2010 op 05/05/2010 en loopt opnieuw van 01/12/2010 tot 30/03/2011. Docenten van dienst waren Pieter De Ceuninck, Dr. Pieter Degroote, Ilse De Looze, Prof. Dr. Jorgen D'Hondt, Dr. Clio Gielen, Frank Tamsin, Jan Vandenbruaene, Dr. Petra Vanlommel.

Actuele onderwerpen uit de ruimtevaart

Een zestal avonden wordt gewijd aan de actualiteit van de ruimtevaart. Onder andere volgende onderwerpen werden behandeld: het ruimteprogramma van Indië, Messenger, STS, ISS, Proba, recente resultaten van ruimtetelescopen, earth explorers, planeetverkenner.

Deze cursus eindigde in 2009-2010 op 17/03/2010 en loopt in 2010-2011 van 20/10/2010 tot 23/03/2011. De zittingen werden gegeven door Günther Boerjan, Koen Geukens, Herman Ghyoot, Thomas Goethals, Robin Segaert.

Digitale astrofotografie

Deze cursus van vier zittingen biedt een introductie rond de hedendaagse astro-imaging technieken, waarbij de klemtoon gelegd wordt op de recent aangekochte apparatuur in dit verband. Volgende thema's komen aan bod: algemene principes van de digitale astrofotografie, gebruik van CCD-camera's voor deep-sky opnames,

maan- en planetenfotografie met behulp van performante bewakingscamera's. Ten slotte wordt ook aandacht besteed aan de beeldverwerking, een onmisbare schakel om tot optimale resultaten te komen.

De lessen gingen door op zaterdag, tot 27/02/2010 en werden verzorgd door Filip Questier en Hendrik Vandenbruaene.

Telescopen: verleden, heden, toekomst

Naar aanleiding van 400 jaar gebruik van de telescoop in de sterrenkunde krijgen de cursisten in vijf vertellingen een historisch overzicht van de evolutie van dit wetenschappelijk instrument met hieraan gekoppeld zijn astronomische ontdekkingen.

Vooreerst wordt ingegaan op de vraag waarom het zolang duurde vooraleer een werkbare telescoop ontwikkeld kon worden, en worden de waarnemingen van Galileo Galilei besproken. Vervolgens komen de vernieuwingen van de 17de en 18de eeuw aan bod, zoals metalen spiegelkijkers, achromatische lenzen en micrometers. Daarna wordt er gefocust op de laatste twee vervlogen eeuwen. Toen werden er reuzenlenzenkijkers gebouwd en ontstonden grote spiegeltelescopen uit glas. Zij zorgden voor spectaculaire astronomische vondsten waardoor de kennis over ons heelal drastisch toenam. Ten slotte wordt het huidige professionele telescopenpark onder de loep genomen en wordt vooruitgeblikt wat de nabije en verre toekomst in petto heeft qua nieuwe telescopen en technieken.

De zittingen gingen door op dinsdag en liepen tot 23/03/2010. Lesgever was Jan Vandenbruaene.

3.3. Getuigsschriften

Op 28 mei 2010 werden de getuigsschriften voor het werkjaar 2009-2010 uitgereikt. Na de eigenlijke uitreiking van de getuigsschriften, gaf Jan Vandenbruaene een boeiende uiteenzetting over de grote professionele optische telescopen die de komende decennia gebouwd worden.

Inleidende cursus Sterrenkunde

Volgende cursisten behaalden het getuigsschrift:

Didier Boone, Wim Broucke, Rosa Casier, Ivette De Bruyckere, Bart De Craemer, Ingrid Deruytter, Geert Deschacht, Dirk Hillewaert, Eddie Reynaert, Marc Reys, Alexander Stierman, Marie-Anne Thys, Martine Van Boxstael, Didier Van Heyste, Dirk Vandierendonck, Jan Willem, Eric Willems.

Jeugdcursus Sterrenkunde en Ruimtevaart

Ontvingen een getuigsschrift voor deze cursus:

Annelies Bonte, Maarten De Schagt, Gertjan Leeuwerck, Arne Verschorre.

Cursus Waarnemen voor Beginners

Volgende cursisten behaalden het getuigsschrift:

Filip Baert, Eric Dabaut, Saskia Dabaut, Luc De Ceuninck, Bart De Craemer, Marjorie Declerck, Lisa Declercq, Bram Desoete, Francis Ferdinande, Erwin Louagie, Annemie Van Praet, Ugo Vanhoorne, Eric Willems.

Cursus Actuele onderwerpen uit de sterrenkunde

Het getuigsschrift voor deze cursus werd uitgereikt aan:

Patrick Ally, Lieve Beuckels, Joke Billiet, Luc Boes, Geert Bonte, Mia Callens, Eddy Clauwaert, Wilfried De Vriese, Michelle Declerck, William Declerck, François Donck, Ivette Eeckloo, Marcel Geuens, Herman Ghyoot, Marc Lambert, Sonja Rolly, Dirk Van Daele, Karin Van Daele, Yves Van Den Abeele, Jozef Vanmaele, Johan Verhoeve, Benny Verlinde, Jean-Marie Willems.

Cursus Actuele onderwerpen uit de ruimtevaart

Ontvingen een getuigsschrift voor deze cursus:

Filip Baert, Luc Boes, Geert Bonte, Mia Callens, Ivette De Bruyckere, Wilfried De Vriese, Geert Deschacht, Thomas Deslypere, François Donck, Ivette Eeckloo, Marcel Geuens, Johan Knockaert, Marc Lambert, Sonja Rolly, Dirk Vandierendonck, Jozef Vanmaele.

Cursus Relativiteit voor iedereen

Voor deze cursus ontvingen volgende cursisten het getuigschrift:

Lieve Beuckels, Joke Billiet, Chris Blancquaert, Luc Boes, Annemie Bogaert, Geert Bonte, Pieter Bourgois, Mia Callens, Eddy Clauwaert, Ivette De Bruyckere, Emiel De Jaeghere, Ronny De Maeyer, Emmy De Roose, Wilfried De Vriese, Reginald Deschepper, François Donck, Ivette Eeckloo, Simon Fransoo, Ann Fredrick, Marcel Geuens, Herman Ghoot, Jean-Pierre Grootaerd, Klaas Gunst, Lieve Inghelbrecht, Koenraad Kerckhove, Sybille Kervyn, Laurens Ramandt, Marcel Rommelaere, Ida Samaey, Kevin Truyaert, Dirk Van Daele, Karin Van Daele, Yves Van Den Abeele, Martine Van Maele, Hans Van Sebroeck, Dirk Vandierendonck, Johan Verhoeve, Benny Verlinde, Magda Witdoeck.

Cursus Telescopen: verleden, heden en toekomst

Volgende cursisten behaalden het getuigschrift:

Luc Boes, Geert Bonte, Mia Callens, Wilfried De Vriese, Thijs Decoene, Thomas Deslypere, François Donck, Ivette Eeckloo, Marcel Geuens, Herman Ghoot, Jean-Pierre Grootaerd, Sonja Rolly, Dirk Van Daele, Karin Van Daele, Yves Van Den Abeele, Johan Verhoeve.

Cursus Digitale astrofotografie

Het getuigschrift voor deze cursus werd uitgereikt aan:

Lieve Beuckels, Franky Blanckaert, Eddy Clauwaert, Ronny De Maeyer, Wilfried De Vriese, Marjorie Declair, Thijs Decoene, Jean-Pierre Grootaerd, Filip Questier, Dirk Van Daele, Karin Van Daele, Hans Van Sebroeck, Benny Verlinde.

3.4. Planetarium

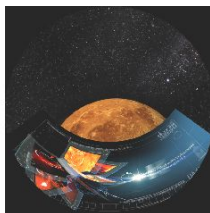
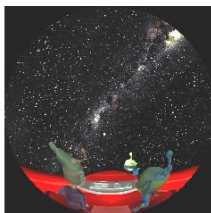
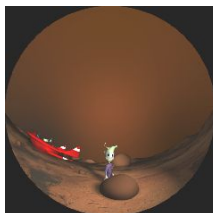
Het full-dome systeem werkt intussen op volle toeren. Er zijn in 2010 enkele kleine vernieuwingen en wijzigingen aangebracht. Er is onder meer een nieuwe applicatie geïnstalleerd om de helderheid van de projectorlampen nauwkeuriger te kunnen bepalen. Daarnaast is er voor de operatoren een gemakkelijk te gebruiken opstarttest aangemaakt.

Zeiss

Van 1 tot 3 februari 2010 hadden we het genoegen om Bernhard Plötner nog eens over de vloer te hebben. Deze sympathieke elektrotechnicus, die indertijd onze ZKP3/B is komen installeren, heeft het planetariumtoestel zowat helemaal ontmanteld en alle onderdelen een diepgaande poetsbeurt gegeven. Daarbij kon hij niet genoeg benadrukken dat de projector in uitstekende staat verkeert en dat dit zeker te danken is aan het zorgvuldige onderhoud.

Op zoek naar de Chocolateplaneet

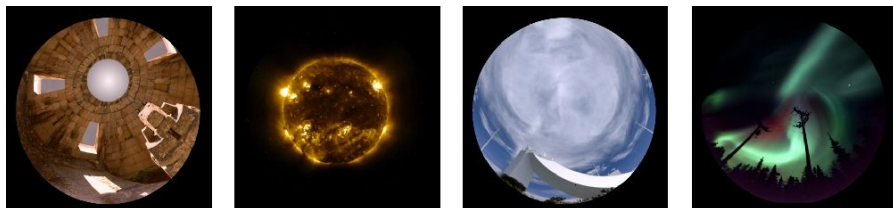
Op zaterdag 3 juli 2010 werd het zomerseizoen ingezet met de première van de planetariumvoorstelling "Op zoek naar de Chocolateplaneet". Deze nieuwe voorstelling richt zich specifiek op kinderen van 7 tot 10 jaar. Twee ruimtewezens, Ding en Phew, gaan op zoek naar de Chocolateplaneet. Op hun tocht worden ze begeleid door Hobo en komen ze langs heel wat interessante plaatsen in het heelal, in de hoop om uiteindelijk de Chocolateplaneet te vinden.

De Hemelse en Helse Zon

Om het jaar in schoonheid af te ronden, werd op dinsdag 21 december uitpak met een tweede nieuwe planetariumshow voor 2010. In de voorstelling "De hemelse en helse Zon" volgen we het traject van de Zon aan de hemel, en dit doorheen de verschillende jaargetijden. We bekijken dit niet alleen in onze streken, maar reizen ook naar de polen en naar de evenaar. Naast deze 'hemelse' Zon, dringen we ook door tot de meer 'helse' aspecten van de Zon. Met hedendaagse instrumenten kan het zonsoppervlak gedetailleerd in beeld gebracht worden. We zijn getuige van de

kolossale erupties, van de corona, en van poollicht. Dit alles wordt gebracht aan de hand van adembenemende, hoge resolutie filmbeelden in ons full-dome theater.

Referentiebezoeken

Op 17 februari 2010 ontvingen wij een delegatie vanuit Ventspils (Letland). Het doel van hun bezoek was ideeën op te doen in voorbereiding van de uitbating van een nieuw planetarium (dat ondertussen zijn deuren heeft geopend).

Op 18 februari 2010 bracht Christophe Bertier (RSA Cosmos, de firma van ons full dome video systeem) ons een bezoek, samen met Nobutaka Goto (president en COO van de Japanse firma GOTO), Ken Miller en Toshi Yasuda.

Op 25 juli 2010 was een delegatie van Sternwarte Solingen bij ons te gast. Deze sterrenwacht is opgericht in 1921 en wenst binnen afzienbare tijd zijn activiteiten verder uit te bouwen met de installatie van een planetarium in een oude gastank.

3.5. Telescopen en waarnemingen

Een essentieel onderdeel van de activiteiten van de volkssterrenwacht vormen natuurlijk de waarnemingen van de sterrenhemel. Tijdens verscheidene gelegenheden konden we weer getuige zijn van de wisselende pracht van het firmament, al was hier en daar wat doorzetting nodig en frustratie door povere weersomstandigheden ook wel eens een probleem. We maken een overzicht van wat wel te zien was.

Planeten

We herinneren ons vooral het voorjaar waarin de planetenliefhebbers hun hartje konden ophalen. Vooreerst was Mars vrij goed waar te nemen tijdens de eerste maanden van 2010. De planeet kwam eind januari in oppositie en stond hoog aan de hemel in het sterrenbeeld Kreeft, helaas slechts met een maximale diameter van 14 boogseconden zodat de fijnste details op het oppervlak niet echt te zien waren. De rode planeet trok begin april trouwens langs de mooie open sterrenhoop 'de Bijenkorf'.

Zowat de volledige eerste helft van 2010 kon 's avonds, vrij laag in het westen, de planeet Venus als avondster bewonderd worden. Vooral mooi om te bekijken, waren de

diverse samenstanden met andere planeten zoals Mercurius (begin april), met de fijne maansikkel (rond midden van de maand) en met Mars en Saturnus begin augustus. Speciaal geval vormde uiteraard de samenstand tussen Venus en de Maan die overdag, tijdens een zonnige 11 september-namiddag, zelfs met het blote oog te zien was. De heldere planeet Venus was trouwens ook een zeer opvallende ochtendverschijning op het einde van 2010.

De grote buitenplaneten zijn steeds een lust voor het oog, en dat was in 2010 niet anders. Ten eerste kon de geringde planeet Saturnus tijdens het voorjaar goed waargenomen worden. De planeet die in oppositie stond in maart, vertoonde in 2010 een opvallend kantje doordat we zo goed als tegen de zijkant van het ringvlak aankeken. Hierdoor zag de planeet er uit als een bol met een streep erdoor of in het beste geval als een ring met heel kleine opening.

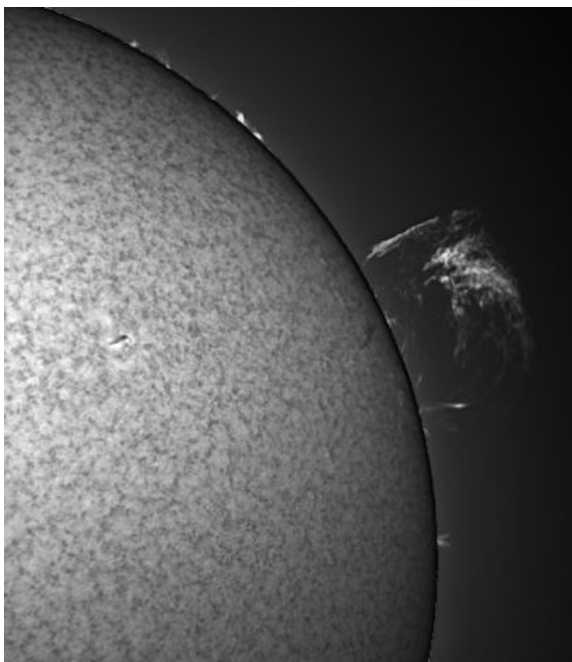
Op planetenvlak werd het najaar gedomineerd door de grote planeet Jupiter, die in september in oppositie kwam. Tot ieders verbazing bleek dit seizoen de zuidelijke equatoriale band verdwenen te zijn en was de grote rode vlek vrij opvallend oranje-rood. Naar het einde van de jaar toe werden de eerste tekenen van de terugkomst van de verdwenen band opnieuw waargenomen.

Jupiter en Uranus maakten tenslotte een vreemde dans, want ze bewogen schijnbaar in elkaars buurt. Tijdens een drievoudige conjunctie in 2010-2011 konden de planeten af en toe op korte afstand van zowat een halve graad van elkaar waargenomen worden, dus in hetzelfde beeldveld van een laagvergroterende kijker.

Zon

Na de schuchtere terugkeer van wat zonnevlekken eind 2009, werd gehoopt in 2010 dat de zonneactiviteit terug zou opleven. Dit was in tegenstelling tot de verwachtingen echter maar zeer matig het geval. Tijdens het jaar werden weliswaar wel wat zonnevlekkengroepen opgemerkt, maar de activiteit bleef met gemiddelde maandelijkse Wolfgetallen van minder dan 20 tot 25 toch wel aan de lage kant.

Gelukkig konden $H\alpha$ -beelden, waarop steeds protuberansen te zien zijn, de interesse in zonnewaarnemingen voorlopig warm houden.

De Zon op 25 december 2010 om 12.14h UT.
Foto: Wilfried De Vriese.

Kometen, meteoren en planetoiden

De traditionele meteorenzwermen konden mits de nodige moeite om de bewolking te omzeilen al bij al toch nog goed waargenomen worden vanuit onze contreien. Een berekoude nacht begin januari liet iets van de Quadrantidenzwerm zien; daarna kon in april ook het Lyridenmaximum onder koude omstandigheden bekeken worden. De Perseïdenzwerm werd best in zuidelijke gebieden bekeken, hoewel daar ook wel de nodige bewolking was. Het jaar werd gelukkig in stijl afgesloten met een prima Geminidenverschijning waarvan toch enkele nachten op rij waarnemingen verricht konden worden. Onder berekoude condities en tijdens grote opklaringen kon het zwermmaximum goed bekeken worden tijdens de ochtend van 14 december.

We herinneren 2010 ook als het jaar waarin komeet 103P/Hartley 2 zichtbaar was. Vooral in oktober was de komeet nogal helder (rond magnitude 5) en dus vrij goed te zien met een eenvoudige verrekijker. Vooral de passage langs de dubbele sterrenhoop η en χ Persei rond 8-10 oktober was wel speciaal. Jammer genoeg vertoonde de komeet geen uitgesproken staart, zodat toch wel een deel van de verwachtingen niet volledig ingelost werden.

Leuk feit divers was verder het feit dat de planetoïde Vesta op 16 februari tussen de sterren γ en 40 Leonis trok aan de hemel. Deze passage kon zonder probleem gevolgd worden met een verrekijker.

Astro-imaging

Jupiter en de Maan vormden de meest dankbare objecten om met de planetencamera waargenomen te worden. Bij goede seeing kunnen op die manier door de 200 mm refractor zeer mooie gedetailleerde beelden bekomen worden. Vooral de passage van de Grote Rode Vlek op Jupiter met zijn kleine 'GRS junior'-versie kon op die manier goed gevolgd worden rond het einde van de zomervakantie.

Daarnaast werd vooral tijdens het voorjaar de nodige kennis opgedaan met het fotograferen van extragalactische stelsels met de CCD-camera. De periodes met helder weer in het voorjaar werden hiervoor optimaal benut. Tijdens de opendeurdagen in september werd een compilatie van beelden geprojecteerd en in dit jaarverslag zijn hier en daar ook wat resultaten te bewonderen.

Diversen

Vele deepsky-waarnemingssessies in en rond de sterrenwacht maar ook vanuit donkere oorden staan voor de doorgewinterde waarnemer steeds op het jaarprogramma. Hierbij wordt bijvoorbeeld aandacht besteed aan het waarnemen van sterrenstelsels, dubbelsterren of planetaire nevels. Steeds is wel iets nieuws te ontdekken of te herontdekken.

Op het variabelen-front vermelden we het nog steeds voortdurende minimum van de langperiodelieke bedekkingsveranderlijke ϵ Aurigae, waarvan de hoofdcomponent sinds de zomer van 2009 verduisterd wordt door een secundaire component met een uitgebreide stofschijf. Daarnaast blijft de onregelmatige R CrB voor het derde jaar op rij

quasi onzichtbaar door een stofwolk!

Een speciale vermelding verdient ook de waarnemingscampagne om een geostationaire satelliet te zien opflaren tot blote oog zichtbaarheid. Dit gebeurde rond 21-22 mei, toen de Galaxy 11 geostationaire telecommunicatiesatelliet door een toevallige reflectiegeometrie gedurende enkele minuten zichtbaar werd rond magnitude 2.8 in het sterrenbeeld Slangendrager. Een memorabele waarneming!

Helaas werd de betrokken eindejaarsperiode in mineur geïllustreerd met een mistige en bewolkte maansverduistering die op de ochtend van 21 december voor ons helemaal onzichtbaar bleef...

Telescopen

Na vele jaren dienst werden de oude focusseerinrichtingen van de refractor en de volgkijker vervangen door modernere exemplaren. De nodige adaptaties aan de telescopen werden uitgevoerd om deze nauwkeurige Baader Planetarium Steeltrack focusseerinrichtingen compatibel te maken met al de aanwezige kijkertoebehoren. Tenslotte vermelden we nog dat enkele noodzakelijke elektronische onderhoudsingrepen tijdens het jaar uitgevoerd werden aan de telescoopsturing.

3.6. Projecten

Planetenpad

Volkssterrenwacht Beisbroek beschikt sinds juli 2004 over een extra troef in het omliggende parkdomein. Er werd toen een heus planetenpad ingericht, bestaande uit een twaalfstal sculpturen van beeldend kunstenaar Jef Claerhout. Deze benadering laat toe om een ruim publiek aan te spreken: in 2010 maakten opnieuw duizenden bezoekers hier dankbaar gebruik van.

Educatief lespakket Secundair Onderwijs

Nadat de afgelopen jaren enkele doedozen werden samengesteld (zowel voor het basisonderwijs als voor het secundair onderwijs), werd in 2010 geopteerd voor het samenstellen van een educatief lespakket. Dit bevat diverse oefeningen en practica die in klasverband uitgevoerd kunnen worden, vooral toegesneden op de tweede en derde graad van het secundair onderwijs.

CCD-camera's

De in 2009 in gebruik genomen ATIK 4000 CCD-camera en DFK31 maan- en planetencamera werden uiteraard in 2010 tijdens verschillende gelegenheden ingezet. Er werden speciale opleidingssessies in de vorm van een astro-imaging cursus ingericht tijdens het voorjaar van 2010 zodat de belangstellenden voldoende kennis konden opdoen om met de apparatuur zelf aan de slag te gaan.

Zonnespectroscopie

De Shelyak Lhires zonnespectroscoop kreeg in 2010 zijn vaste stek in de waarnemingstoren. Het toestel laat toe om op eenvoudige wijze en toch met hoge resolutie de verschillende absorptielijnen in het zonnenspectrum waar te nemen.

Weerstation

Sinds begin 2010 beschikt Volkssterrenwacht Beisbroek over een hoogtechnologisch Vantage Pro 2 weerstation van Davis Instruments. Het station staat opgesteld ter hoogte van de observatiekoepel en laat toe om weerelementen zoals temperatuur, vochtigheid, luchtdruk, en dergelijke meer te registreren.

Alle metingen worden via een draadloze verbinding doorgestuurd naar een basisstation en van daaruit op het internet geplaatst, waar ze in real-time opvraagbaar zijn. Naast een beknopt overzicht van de huidige weersomstandigheden zijn er voor weerfanaten ook meer gedetailleerde waarnemingsgegevens beschikbaar.

Sinds juni 2010 wordt ook een historiek van deze metingen bijgehouden. Deze

historiek is in grafische en numerieke vorm te raadplegen via de site van Weather Underground. Deze gegevens laten alvast enkele uitschieters zien. De laagste temperatuur werd geregistreerd op 3 december 2010 bij een minimum van -8.0°C . De warmste dag in 2010 was 2 juli met een maximumtemperatuur van 30.8°C . Ook de hevige regenval van 16 augustus is op de grafiek als een duidelijke piek te zien, met maar liefst 50.3 mm neerslag. Tussen het begin van de metingen in juni en het eind van het jaar werd in totaal 521.2 mm neerslag verzameld.

3.7. Jeugdwerkgroep JVS-Vigilia

De jeugdwerkgroep JVS-Vigilia van Volkssterrenwacht Beisbroek bestaat uit jongeren die de jeugdcursus hebben doorlopen en die nu op een ontspannende maar educatieve manier met sterrenkunde en ruimtevaart bezig zijn. Ze komen tweewekelijks samen op vrijdagavond onder leiding van Laurens Ramandt en Bram Gurdebeke. Het voorbije werkjaar vervoegden enkele nieuwe leden de groep.

Afgezien van de traditionele bijeenkomsten, was Vigilia ook present op een aantal overkoepelende JVS-activiteiten, waaronder de JVS-dag.

In 2010 ging Vigilia opnieuw op zomerkamp, dit keer in Mormont in de provincie Luxemburg waar een combinatie van sport en spel met astronomie de kernactiviteit vormde. Het kamp kende enkele heldere nachten, waarvan we konden profiteren op onze waarnemingslocatie. Verder werden we bij aankomst aangenaam verrast: in het kamphuis naast het onze bleek de JVS-kern Oberon uit Hove te verblijven!

3.8. *Opendeurdagen*

Bij diverse gelegenheden opende de sterrenwacht haar deuren, buiten de gebruikelijke openingsuren.

Sterrenkijkdagen

De jaarlijkse sterrenkijkdagen gingen in 2010 door op vrijdag 19 en zaterdag 20 maart. Op vrijdag was het weer erg slecht en op zaterdag was het al niet veel beter. Toch kon af en toe een glimp van de sikkelmaan opgevangen worden. Ondanks de onfortuinlijke weersomstandigheden viel toch een behoorlijke opkomst te noteren voor het vervangprogramma.

Midzomersterrennachten

In de periode rond het maximum van de Perseïdenzwerm werd op de Vlaamse volkssterrenwachten een gezamenlijke informatiecampaagne en happening georganiseerd. Van 6 tot en met 13 augustus werd bij alle publieksvoorstellingen ruime aandacht besteed aan de bekendste onder de meteorenzwermen. Bovendien was Volkssterrenwacht Beisbroek van woensdag 11 tot en met vrijdag 13 augustus 2010 telkens ook 's avonds open voor het ruime publiek, dat naast meteoren ook nog enkele planeten kon waarnemen: vooral Venus en Jupiter stalen de show.

Opendeurdagen

Traditioneel wordt het nieuwe werkjaar ingezet met een heuse happening tijdens het derde weekend van september. In 2010 was dat op 18 en 19 september. Dat dit samenvalt met 'Kroenkelen' (een initiatief van de Stad Brugge) is dan ook mooi meegenomen. Ook dit jaar kon de sterrenwacht tijdens de opendeurdagen een grote menigte ontvangen mede dankzij de hulp van de talrijk opgekomen medewerkers. Op zaterdagavond kwamen, traditiegetrouw, diegenen die naast een blik door de telescoop, ook eens wilden kennis maken met de werking van de sterrenwacht. Men kon er de bibliotheek bezoeken en het vernieuwde telescopenpark. Maar ook een uitgebreide uitleg over het cursusaanbod en een bezoek aan het planetarium behoorden tot de mogelijkheden.

Op zondag kregen we dan

eerder de bezoeken van families die zich voor 'Kroenkelen' op pad hadden begeven. De Zon kwam regelmatig vanachter de wolken, en dat was voldoende om ook de zonnepsectrometer voor het kasteel te plaatsen. De nieuwsgierige passanten werden op hun wenken bediend met verhelderende antwoorden.

Nacht van de Duisternis

De 15de editie van de Nacht van de Duisternis ging door op zaterdag 16 oktober 2010 (dit jaar dus niet samen met de sterrenkijkdagen). Met dit initiatief willen de organisatoren gemeenten overtuigen om rationeel om te springen met openbare verlichting en om lichthinder zoveel mogelijk te beperken. Op Volkssterrenwacht Beisbroek kon het publiek die dag terecht voor een waarnemingsavond.

Dag van de Wetenschap

Op zondag 21 november 2010 stond er de 'Groningen Science Truck' op het plein voor het kasteel. Reden was de Dag van de Wetenschap waaraan Volksterrenwacht Beisbroek zijn medewerking verleende. De Science Truck is een rondreizend laboratorium en is één en al fascinatie voor de bezoeker. In de truck konden de bezoekers kennis maken met

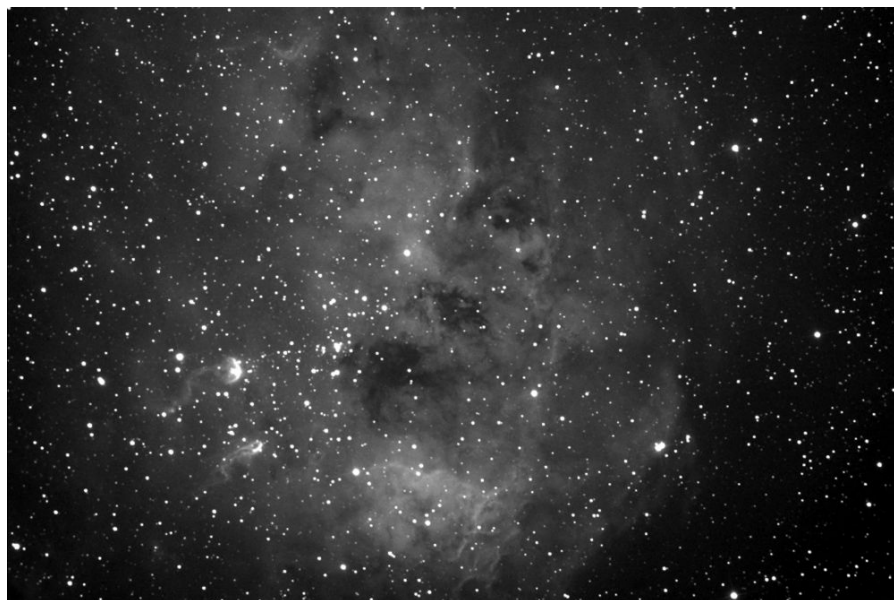

de trots van de Europese sterrenkunde: de Herschel satelliet (waaraan ook Vlaamse universiteiten meewerken). Deze satelliet verkent het heelal met infrarode ogen. Men kon ook ervaren waarom juist infrarood het hulpmiddel van de sterrenkundige is via kleine proefjes: waarom een gloeilamp een gloeilamp heet, wat er verstopt zit in de vuilniszak, hoe bouw je zelf een infrarode webcam en nog veel meer. Ondertussen was ook de sterrenwacht de ganse dag geopend voor het publiek. Het weer was zo prachtig dat voor het kasteel een telescoop werd opgesteld zodat bezoekers een glimp konden opvangen van onze Zon, met enkele zonnevlekken! Het initiatief was een groot succes: ruim 300 mensen vonden de weg naar de Science Truck en de sterrenwacht.

Maansverduisteringsontbijt

Zoals voorspeld door de diverse weermannen en -vrouwen was de hemel zwaar bewolkt op dinsdag 21 december rond 7 uur 's morgens. Even later vielen er zelfs enkele vlokken verse sneeuw op het al dikke sneeuwtapijt. De belangstelling voor de eerste totale maansverduistering sinds februari 2008 was dan ook maar matig. De maansverduistering was slechts gedeeltelijk zichtbaar vanuit België: op het moment van totale verduistering verdween de Maan onder de horizon en kwam de Zon op.

Niettemin waren er toch een aantal enthousiaste bezoekers die zich de verse croissants en koffie of fruitsap goed lieten smaken. Ondertussen werd een website gezocht die ons een goed beeld kon geven van het gebeuren. Op veel plaatsen in Europa was de weerssituatie zoals in Beisbroek maar gelukkig werd toch een plaats gevonden waar we wat konden meegenieten van het schouwspel.

IC410.
Foto: Wilfried De Vriese.

3.9. *Publicaties*

Vanzelfsprekend verscheen in 2010 het jaarverslag 2009. Naar aanleiding van de opendeurdagen werd in samenwerking met AdRem een informatiekrantje uitgegeven.

Op geregelde tijdstippen worden onze sterrenwachtleden en -kennissen geïnformeerd over de op stapel staande sterrenwachtactiviteiten, nieuwe initiatieven, interessante weetjes over de werking van de sterrenwacht, bibliotheekupdates, waarnemingsmogelijkheden, mooie kiekjes genomen door eigen leden, ... door middel van een elektronisch verspreide nieuwsbrief. Deze werkwijze draagt bij tot een goede doorstroming van informatie en laat toe om de sterrenwachtwerking te volgen door mensen die er niet zo frequent zelf actief aan kunnen deelnemen. Hendrik Vandenbruaene staat in voor het bundelen van de informatie en opmaken van de pdf-nieuwsbrief, die in 2010 zes maal werd rondgestuurd.

Ook publiceerden leden van Volkssterrenwacht Beisbroek vzw regelmatig artikels of mededelingen in binnen- en buitenlandse tijdschriften en vakbladen. Hierna volgt hiervan een (onvolledig) overzicht.

Heelal

- jan De eerste telescopische observaties van Jupiter (Jan Vandenbruaene)
Korte berichten (Claude Doom)
- feb Exoplaneet met polaire baan (Claude Doom)
Korte berichten (Claude Doom)
Boekbesprekingen (Herman Ghyyot, Frank Tamsin, Hendrik Vandenbruaene)
- maa Oudst gekende dubbelster is zesvoudig (Claude Doom)
Korte berichten (Claude Doom)
- apr Ptolemaeus ontdekt te Brugge (Jan Vandenbruaene)
Project VTI-telescopen: een verhaal apart... (Jean-Pierre Grootaerd)
Korte berichten (Claude Doom)
Boekbesprekingen (Eddy Pirotte, Hendrik Vandenbruaene)
- mei Hypatia van Alexandrië, in film en werkelijkheid (Jan Vandenbruaene)
Korte berichten (Claude Doom)
- jun De VVS algemene ledenvergadering 2010 (Claude Doom)
Korte berichten (Claude Doom)
Boekbespreking (Hendrik Vandenbruaene)
- jul Epsilon Aurigae halfweg eclips (Claude Doom et al.)
De Vlaamse Sterrenkunde Olympiade 2010 (Frank Tamsin)
Gloednieuw bezoekerscentrum Verbiest te Pittem (Jan Vandenbruaene)
Korte berichten (Claude Doom)
- aug Precisie-instrumenten opnieuw tentoon in het Jubelpark (Jan Vandenbruaene)
Korte berichten (Claude Doom)
Boekbesprekingen (Frank Tamsin, Hendrik Vandenbruaene)
- sep Sterrenkundige observatoria worden Werelderfgoed! (Jan Vandenbruaene)
Korte berichten (Claude Doom)

- okt Rosetta bezoekt 21 Lutetia (Claude Doom)
- De Maan krimpt (Claude Doom)
- Korte berichten (Claude Doom)
- Boekbesprekingen (Hendrik Vandenbruaene)
- nov Korte berichten (Claude Doom)
- dec Het JVS/VVS weekend 2010 te Blankenberge (Claude Doom)
- Korte berichten (Claude Doom)
- Boekbesprekingen (Hendrik Vandenbruaene)

Astra

- jan Met Shenzhou de ruimte in (Sybille Kervyn)
- Het einde van de Space Shuttle (Laurens Ramandt)
- maa De eerste helden van de ruimte (Sybille Kervyn)
- Een meteoriet op je hoofd? (Sybille Kervyn)
- mei 40 jaar Apollo 13 – deel 1 (Sybille Kervyn)
- jul SpaceX en Falcon 9 (Steyn Van Houte)
- Spectroscopie (Laurens Ramandt)
- sep 40 jaar Apollo 13 – deel 2 (Sybille Kervyn)
- nov Wat is dat toch met 2012? (Sybille Kervyn)
- Potloden op de maan (Sybille Kervyn)

De Torenvalk (milieuvereniging regio Tielt)

- jan Een nevel in het sterrenbeeld Orion (Hendrik Vandenbruaene)
- apr Wandelen tot je sterren ziet (Hendrik Vandenbruaene)
- jul Vallende sterren waarnemen (Hendrik Vandenbruaene)
- okt 21 december, totale maansverduistering voor de vroege vogels (Hendrik Vandenbruaene)

3.10. Documentatiecentrum

Bibliotheek

In de loop van 2010 werden weerom enorme inspanningen geleverd om de bibliotheek verder uit te bouwen. Dit gebeurt onder de kundige leiding van Ivette Eeckloo.

De catalogus van de bibliotheek is ook ontsloten via de website.

De Volkssterrenwacht is geabonneerd op volgende tijdschriften: Astra, Astronomy, Astronomy and Astrophysics, CAP journal, Ciel et Espace, Ciel et Terre, ESA-Bulletin, ESO Messenger, Halo, Heelal, Le Ciel, Max Planck Forschung, Planetarian, Planetarium info, Ruimtevaart, Research*eu magazine, Sky and Telescope, Science Connection, Spaceflight, Sterrenwachter, Vlaamse Raket Organisatie, Zenit.

Naast de honderden boeken zijn er ook tal van vroegere jaargangen van tijdschriften beschikbaar. Hiertoe is een afzonderlijke archiefruimte ingericht.

Mediatheek

Verder bezit het documentatiecentrum ook een rijk aanbod aan audiovisueel materiaal. Heden ten dage vertaalt zich dit voornamelijk in een rijke collectie dvd's. Voor wie deze mediavormen nog niet heeft gebruikt, willen wij nogmaals benadrukken dat ook hier een schat aan informatie te vinden is.

3.11. Website

De website van Volkssterrenwacht Beisbroek is te bereiken op www.beisbroek.be.

Ook in 2010 werd onze website door vele geïnteresseerden bezocht. De teller op onze frontpagina registreerde bijna 21000 hits, vergelijkbaar met het aantal in 2009. De drukste dag was 21 november met ruim 200 opvragingen, ongetwijfeld naar aanleiding van de Dag van de Wetenschap waaraan Volkssterrenwacht Beisbroek deelnam.

Op de frontpagina werden evenementen op de sterrenwacht zoals de opendeurdagen en de premières van nieuwe planetariumvoorstellingen in de kijker gezet. Ook waarnemingsactiviteiten zoals de Sterrenkijkdagen, de Midzomersterrennachten en de Nacht van de Duisternis werden uitvoerig belicht en konden op veel elektronische belangstelling rekenen.

Een aantal vaste rubrieken op de website werden in 2010 verder onderhouden. Sinds meerdere jaren wordt door Filip Questier een overzicht van de courante hemelverschijnselen aangeboden. Ook het voorbije jaar werd dit overzicht maandelijks geactualiseerd.

Het bibliotheekbestand – goed voor ruim 1400 boeken, DVD's en video's – is online beschikbaar. Ook het afgelopen jaar werd dit bestand door onze bibliothecaris Ivette Eeckloo verder bijgewerkt. Daar waar deze nog ontbraken werden alle werken van illustraties voorzien.

Sinds het begin van 2010 beschikt Volkssterrenwacht Beisbroek over een hoogtechnologisch Vantage Pro 2 weerstation van Davis Instruments. Via de website zijn alle meetgegevens van dit station in real-time op te vragen. Naast een overzicht van de huidige weersomstandigheden kan ook de volledige historiek van alle metingen geraadpleegd worden.

Steeds meer cursusmateriaal wordt door onze lesgevers in elektronische vorm aan-geleverd. Via het ledengedeelte van de website kon dit materiaal op ruime belangstelling rekenen. Ook de tweemaandelijks nieuwsbrief was via deze weg beschikbaar.

Voor onze actieve medewerkers werden een aantal handleidingen elektronisch beschikbaar gemaakt. Naar de toekomst toe is het de bedoeling om de mogelijkheden voor onze medewerkers via de website verder uit te breiden, zoals het plannen van groepsbezoeken en permanenties.

3.12. Kadervorming

Medewerkersopleiding

Omdat de werking van de Volkssterrenwacht voor een belangrijk deel steunt op vrijwillige medewerkers, is kadervorming van groot belang voor onze toekomst. In 2010 concentreerde de opleiding van de medewerkers zich in de eerste plaats op de individuele begeleiding van een aantal nieuwe medewerkers. Daarnaast werden de medewerkers ingewijd in een aantal wijzigingen met betrekking tot het gebruik van de apparatuur voor full-dome videoprojectie.

Medewerkersbijeenkomsten

De medewerkersbijeenkomsten gebeuren op onregelmatige basis, afhankelijk van de sterrenkundige actualiteit of van vernieuwingen of aanpassingen van de apparatuur. In 2010 waren er medewerkersbijeenkomsten op zondag 25 april en op zaterdag 18 december 2010. Enerzijds werden enkele recente aanwinsten van en evoluties binnen de sterrenwacht werden toegelicht. Anderzijds werd nog eens een overzicht

gegeven van wat er verwacht wordt van de medewerkers tijdens de openingsuren van de sterrenwacht. Daarbij werd ook stilgestaan bij wat er zoal kan verteld worden tijdens het live-gedeelte dat steeds ge-

koppeld is aan de planetariumvoorstellingen.

Ook het sociale aspect is uiteraard aan bod gekomen. Op zaterdag 16 januari 2010 werd een nieuwjaarsentje georganiseerd en op zondag 15 augustus 2010 zaten we samen voor onze jaarlijkse barbecue.

Algemene vergadering VVS

De algemene vergadering van de Vereniging voor Sterrenkunde ging door op zaterdag 24 april 2010 op Volkssterrenwacht Beisbroek te Brugge. Een delegatie was er aanwezig voor een uiteenzetting door Prof. Dr. Catherine De Clercq met als titel "IceCube en de zoektocht naar donkere materie".

International Planetarium Society

Volkssterrenwacht Beisbroek is al sedert 1998 institutioneel lid van de International Planetarium Society, de internationale vakorganisatie van planetaria. De IPS biedt ondersteuning voor haar leden in alle denkbare deelaspecten van het uitbaten van een planetarium.

Educatief medewerker Eddy Pirotte nam deel aan het tweejaarlijkse congres van de IPS, dat doorging van 26 tot 30 juni 2010 in Alexandrië. Het was voor het eerst dat de conferentie gehouden werd in Afrika en in de Arabische wereld. Dit had als gevolg dat de aanwezige bedrijven zich vooral gericht hebben op deze nieuwe potentiële markt en dus veel aandacht besteed hebben aan het voorstellen van hun firma. Hierdoor bleven de andere deelnemers wel een beetje op hun honger zitten. Het belangrijkste aspect van een dergelijke bijeenkomst is eigenlijk de gesprekken die kunnen gevoerd worden met andere professionals in de planetariumsector. Op die manier blijft men op de hoogte van wat er reilt en zeilt in deze toch dun bevolkte beroepsgroep. Bovendien is het een uitermate geschikte mogelijkheid om verdelers en producenten van (full-dome) planetariumprogramma's te ontmoeten. In totaal werden er zowat dertig shows geëvalueerd op hun capaciteiten en gepastheid binnen de doelstellingen van Volkssterrenwacht Beisbroek.

PlaNed

Binnen de IPS bestaan er ook een aantal regionale verenigingen, waarbij Volkssterrenwacht Beisbroek medestichtend lid is van PlaNed, de unie van Nederlandstalige planetaria. Er waren dit jaar opnieuw twee bijeenkomsten, waarop niet alleen de andere planetaria aanwezig waren, maar eveneens vertegenwoordigers van bedrijven die actief zijn in deze sector. Op donderdag 3 juni werd PlaNed verwelkomd in de Cosmodrome van het Europlanetarium in Genk. Op deze meeting werd vaste medewerker Eddy Pirotte bovendien verkozen tot voorzitter van PlaNed voor de volgende twee jaar. Op donderdag 2 december ging de bijeenkomst door in het Artis Planetarium te Amsterdam. Momenteel telt PlaNed 17 leden (planetaria en andere astro-educatieve centra) in België, Nederland en Frankrijk. Daarnaast zijn er ook nog 6 producenten uit de planetariumwereld vertegenwoordigd.

JVS/VVS-Weekend

Op 9 en 10 oktober 2010 namen een tiental leden van de Volkssterrenwacht deel aan het JVS/VVS-Weekend in Blankenberge. Gedurende deze twee dagen hielden tal van nationale en internationale sprekers de talrijke aanwezigen in de ban met boeiende uiteenzettingen, zowel over de theoretische als over de praktische aspecten van de (amateur-)astronomie. Onder andere Dr. Bart Vandenbussche (Eerste resultaten van het Herschel Space Observatory), Dr. Bart De Pontieu (Nieuwe resultaten in de zonnefysica met Hinode en het Solar Dynamics Observatory), Prof. Dr. Piet Termonia (Atmosferische modellering van weer en klimaat), Prof. Dr. Manuel Sintubin (Planeet Aarde, een uniek kosmisch experiment?), Sébastien Kersten (Astrofotografie vanuit een lichtvervuild gebied) gaven er uitermate interessante

lezingen. Overigens was de organisatie van dit evenement in handen van enkele van onze leden.

Uitstap naar Brussel

Op zondag 28 november 2010 werd een astronomische excursie georganiseerd. Dit jaar kozen we Brussel en Grimbergen als bestemming.

In de voormiddag bezochten we het Koninklijk Museum voor Kunst en Geschiedenis in het Jubelpark, waar onze voorzitter deskundige uitleg verschaftte bij de nieuwe collectie van oude precisie-instrumenten, waaronder veel unieke astronomische stukken. Ook aan de waardevolle permanente tentoonstelling van beroemde kunstwerken werd wat tijd besteed. Na het middagmaal ter plaatse bracht de bus ons eerst naar de eerste sterrenwacht van Brussel (1832) waar directeur-astronoom Adolphe Quetelet verbleef tot in 1874.

Daarna ging het richting Heizel. In enkele bollen van het Atomium was een gelegenheidstentoonstelling ingericht over astronomie, maar erg boeiend of leerzaam was die niet.

Het Nationaal Planetarium in de omgeving was interessanter. Na een korte uitleg over de werking en de opdracht van het instituut woonden we een voorstelling bij met de nieuwe full-dome videoprojectoren.

Om onze studiedag waardig af te sluiten, brachten we een bezoek aan Volkssterrenwacht Mira in Grimbergen. Daar werden we uitgebreid rondgeleid door onze vrienden amateur-astronomen. Het weer viel niet mee om veel waarnemingen te doen, maar hun infrastructuur is meer dan de moeite waard om er aandacht aan te besteden.

Het was een geslaagde excursie waarover alle deelnemers zeer tevreden waren.

4.

Secretariaat, administratie en logistiek

4.1. Secretariaat en administratie

Zoals de voorbije jaren, verzorgde het secretariaat ook dit jaar alle zakelijke briefwisseling en de activiteitenadministratie.

De ledenadministratie werd in 2010 opnieuw gevoerd aan de hand van het pakket *Ledenadministratie*, ontwikkeld door Claude Doom. De secretaris wordt hiervoor bijgestaan door Youri Huyghe.

Voor de boekhouding wordt gewerkt met een eigen toepassing.

Voor de administratie rond de overheidssubsidiëring hanteren we eigen ontwikkelde software voor de opvolging van activiteiten. De coördinatie van de groepsbezoeken en van de permanenties wordt respectievelijk behartigd door Mia Callens en Karin Van Daele.

4.2. Logistiek

Het afgelopen jaar spitsten de logistieke werken zich voornamelijk toe op de aanpassingen die vereist waren voor het verhogen van de toegankelijkheid van het planetarium. In 2009 werd in het planetarium reeds een ringleiding aangelegd en werd een plateaulift geïnstalleerd. In 2010 is dan het sanitair blok volledig vernieuwd om te beantwoorden aan de hedendaagse normen voor een toegankelijk toilet.

Na deze werkzaamheden werd op 27 november onder impuls van Ivette Eeckloo een grote schoonmaakdag georganiseerd.

De buitendeur van de toren is hoegenaamd niet van slechte kwaliteit, maar had toch reeds lang te lijden van de slagregen en spatwater. Dit resulteerde vaak in het klemmen van de deur, waardoor bezoekers soms de indruk kregen dat de sterrenwacht niet toegankelijk was. In het najaar is door de Gebouwendienst van de Stad Brugge een afdakje geplaatst dat de ongemakken grotendeels moet tegengaan.

In het Koetsenhuis werden de oude verwarmingsketels vervangen door hedendaagse (energiezuiniger en dus milieuvriendelijker) exemplaren.

Verder werden tal van kleinere en grotere logistieke problemen aangepakt. Hierin vervult vooral Marcel Geuens een voortrekkersrol.

5. Public relations en samenwerking

5.1. *Pers*

In 2010 haalde de Volkssterrenwacht bij diverse gelegenheden de krantenkoppen: bekendmaking openingsuren, organisatie cursussen, organisatie voordrachten, getuigschriftenuitreiking, opendeurdagen, Hieronder geven we hiervan een (helaas zéér onvolledig) overzicht. Ook in tijdschriften verschenen artikels over Volkssterrenwacht Beisbroek.

Datum	Blad	Titel
12/03/2010	Brugsch Handelsblad	Vrijwilligers zijn de motor van onze sterrenwacht
13/03/2010	Het Laatste Nieuws	Sterrenwacht in Beisbroek viert zilveren jubileum
17/03/2010	Tips	25 jaar Volkssterrenwacht Beisbroek gevierd
17/03/2010	Tips	Sterrenkijkdagen ook in Brugge
19/03/2010	Krant van West-Vl.	Een frisse neus halen: Sterrenkijkdagen
10/04/2010	Het Laatste Nieuws	Vier genomineerden gekozen voor prijs socio-culturele raad
16/04/2010	Brugsch Handelsblad	Vier kandidaten voor cultuurprijs
18/04/2010	De Zondag	Onthaasten in het Brugse Ommeland
11/06/2010	Brugsch Handelsblad	Volkssterrenwacht reikt 141 getuigschriften uit
02/07/2010	Brugsch Handelsblad	Op zoek naar chocoplaneeet
07/07/2010	Tips	Zomerseizoen gestart op Volkssterrenwacht Beisbroek
07/07/2010	Het Laatste Nieuws	Zomershow in planetarium
04/08/2010	De Streekkrant	Op zoek naar de chocoladeplaneet
06/08/2010	Brugsch Handelsblad	's Nachts naar vallende sterren kijken in Volkssterrenwacht
15/09/2010	Tips	Volkssterrenwacht zet de deuren open
16/09/2010	Tam-tam	Planetariumshow
17/09/2010	Het Laatste Nieuws	Opendeurdagen bij volkssterrenwacht
17/09/2010	Brugsch Handelsblad	Opendeurdagen in Beisbroek
24/09/2010	Brugsch Handelsblad	Cursussen in Volkssterrenwacht
01/10/2010	Het Laatste Nieuws	Leren sterren kijken
17/11/2010	Tips	Dag van de Wetenschap in de Volkssterrenwacht te Sint-Andries
19/11/2010	Brugsch Handelsblad	Dag van de Wetenschap in Beisbroek
24/12/2010	Brugsch Handelsblad	Zon in de kijker
31/12/2010	Brugsch Handelsblad	Zonsverduistering op 4 januari vanuit Volkssterrenwacht

Onze activiteiten kwamen ook meermaals aan bod bij de audiovisuele media. Belangrijk daarbij waren verschillende radio-interviews en televisiereportages.

Langs deze weg danken we alle media voor hun welwillende aandacht voor de activiteiten van Volkssterrenwacht Beisbroek. De steun van de pers is voor ons onontbeerlijk om onze dienstverlening aan een groot publiek bekend te maken.

5.2. Externe manifestaties en contacten

Beurzen

Als volkssterrenwacht moeten we niet alleen voortdurend waakzaam zijn voor de kwaliteit van ons aanbod, we moeten ook ruime aandacht besteden aan het bereiken van doelgroepen die ons bestaan nog niet kennen. De kwaliteit van het programma zorgt er voor dat we een uitstekende mondelinge reclame krijgen. Dit zorgt echter slechts voor een beperkt verspreidingsgebied. Daarom is het nodig om de sterrenwacht ook op ruimere schaal voor te stellen. Eén van de mogelijkheden om dit te bereiken is deel te nemen aan beurzen of om de verantwoordelijken van reisorganisaties naar de volkssterrenwacht uit te nodigen. Dit jaar hebben we zo terug aan enkele beurzen deelgenomen.

Jaarlijks organiseert het Christelijk Onderwijzersverbond West-Vlaanderen in de expohallen van Kortrijk een pedagogische studiedag en leermiddelenbeurs voor kleuter- en basisonderwijs. Op 7 april 2010 vatte Volkssterrenwacht Beisbroek er post met een infostand. Mede dankzij de mogelijkheid die we hadden om gratis draaibare sterrenkaarten en sterrenkijkkranen uit te delen, konden we rekenen op een grote belangstelling. Honderden leerkrachten vernamen op die manier wat wij te bieden hebben.

Op 13 april 2010 hebben we samen met de collegae van UGent Volkssterrenwacht Armand Pien (Gent) onze activiteiten in de kijker gezet op een bijeenkomst van leerkrachten uit het lager onderwijs (COVLA) in het ICC te Gent.

VLA activiteiten

Omdat een groot deel van onze bezoekende groepen afkomstig zijn uit zowel basis- als secundair onderwijs, is het van het grootste belang dat we nauw contact onderhouden met (vooral) de leerkrachten aardrijkskunde. Ook dit jaar hebben we in dit kader gezorgd voor astronomische bijdragen in het contactblad van de VLA (Vereniging Leerkrachten Aardrijkskunde). Dit contactblad verschijnt vijfmaal per jaar.

Congres VVWL

Om de twee jaar organiseert de Vlaamse Vereniging Wiskunde Leraars een congres. In 2010 ging dit door op 1 en 2 juli te Blankenberge.

Frank Tamsin gaf er een uiteenzetting met een workshop over de massa van het zwart gat in het centrum van ons Melkwegstelsel.

5.3. Samenwerking met andere instanties

Vanzelfsprekend was er een vlotte samenwerking met het stadsbestuur van Brugge, dat het gebouw en de telescopen aan de vzw Volkssterrenwacht Beisbroek ter beschikking stelt.

De sterrenwacht heeft een vruchtbare samenwerking met het Natuurcentrum op de benedenverdieping van het gebouw. Dit maakt het mogelijk om aan scholen een dagpakket aan te bieden in een combinatie met een natuurwandeling in het prachtige domein.

De sterrenwacht verleende haar medewerking aan diverse dag- en weekbladen en aan programma's van vrije radio's, van de VRT en van Focus-WTV.

In het kader van de promotie van ons aanbod is Volkssterrenwacht Beisbroek vzw aangesloten bij de vzw Toeristische attracties.

Volkssterrenwacht Beisbroek vzw is 'institutional member' bij de International Planetarium Society en is eveneens aangesloten bij PlaNed (de vereniging van de Nederlandstalige planetaria). PlaNed komt op geregelde tijdstippen samen om tips, ideeën of materiële zaken uit te wisselen, of voor een workshop.

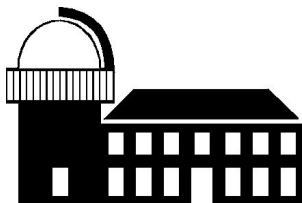
De Volkssterrenwacht werd bij diverse plechtigheden gerepresenteerd door leden van het dagelijks bestuur.

Een bijzondere vermelding verdient wel de samenwerking met de Vereniging voor Sterrenkunde (VVS) en de Jongerenvereniging voor Sterrenkunde (JVS) en met de andere volkssterrenwachten in het Vlaamse land, met name de Volkssterrenwacht Mira te Grimbergen, de Volkssterrenwacht Urania te Hove, het Europlanetarium te Genk, de UGent Volkssterrenwacht Armand Pien te Gent en Astrolab Iris te Ieper.

Volkssterrenwacht Beisbroek vzw is erkend door de VVS; enkele leden van de raad van bestuur wonen dan ook de contactraden van de VVS bij. Leden van de Volkssterrenwacht Beisbroek genieten overigens een korting op de lidmaatschapsbijdrage van de VVS. Onze vereniging verleende eveneens haar steun aan de derde Vlaamse Sterrenkunde Olympiade, waar ons lid Kevin Truyaert de eervolle tweede plaats behaalde.

De samenwerking met Urania, Volkssterrenwacht van Antwerpen, vzw is sinds 25 juli 1995 bestendigd door de oprichting van het Samenwerkingsverband van Vlaamse Volkssterrenwachten vzw.

*Dit jaarverslag kwam tot stand met medewerking van
(in alfabetische volgorde):*

*Wilfried De Vriese
Ivette Eeckloo
Herman Ghyoot
Eddy Pirotte
Filip Questier
Laurens Ramandt
Frank Tamsin
Karin Van Daele
Hendrik Vandenbruaene
Jan Vandenbruaene*

*en uiteraard allen die de activiteiten
mee hebben helpen verwezenlijken:*

